

בש"פ 2567/18 - מדינת ישראל נגד פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 2567/18

לפני:

כבוד השופט א' שהם

העוררת:

מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב:

פלוני

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בחיפה, מיום 25.03.2018, במ"ת 13440-02-18, שניתנה על ידי כב' השופט א' פורת

בשם העוררת:

עו"ד מيري קולומבו

בשם המשיב:

עו"ד תומר נוה; עו"ד אנס דיראו

ההחלטה

*

1. לפניו עրר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופט א' פורת), במ"ת 13440-02-18, מיום 25.03.2018, בגדירה הוחלט לשחרר את המשיב ממעצר, בתנאים מגבלים הכוללים מעצר בית בפיקוח אלקטרוני.

כתב האישום שהוגש נגד המשיב

עמוד 1

© verdicts.co.il - פסק דין

2. נגד הנאשם, ונאשם נוספת (להלן: הנאשם 2), הוגש כתוב אישום המיחס לו את העבירות הבאות: חבלה בכוונה מחייבת, לפי סעיף 329(א)(1) בצוותם סעיף 329(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) וUBEIROT BENASHK (החזקקה, נשיאה והובלת נשק), לפי סעיף 144(א) בצוותם סעיף 144(ב) לחוק העונשין.

מעובדות כתוב האישום עולה, כי ביום 31.12.2017, נסע הנאשם ברכבת פרט, בכיביש 4 מכיוון צפון לדרום, באזורי "عين المفتر" (להלן: הכביש), כאשר הוא נושא ומוביל עמו ברכבו אקדח טען בצדדים בקוטר של 6.35 מ"מ (להלן: הנשק). באותו העת, נסע הנאשם 2 בכיביש, ומשהbatchin במשיב החל לנטרע בעקבותיו. בשלב מסוים, התגנש הנאשם 2, באמצעות רכבו, ברכבו של הנאשם בכוונה לפגוע בו, בהיותו נושא ברכבת או כדי לסקן את בטיחותו. בשל Pisyonutio של הנאשם 2 לחסום את נתיב נסיעתו, סטה הנאשם אל עבר כביש שירות באזורי "كري נעמן", בו נתיב נסעה אחד, כאשר הנאשם 2 נסע בעקבותיו. בהמשך, כפי שנטען בכתב האישום, הנאשם 2 הגיע באמצעות רכבו, בחלק האחורי של רכבו של הנאשם, בשנית, בכוונה לפגוע בו. בעקבות כך, יצא הנאשם 2 מרכבו וניגש אל רכבו של הנאשם ובלב זה יצא גם הנאשם מרכבו, כאשר הוא אוחז בידו בנשק. בהמשך, לפי הנטען, ירה הנאשם באמצעות הנשק 4 קליעים, לכל הפחות, לעבר הנאשם 2, מטווח קצר, וזאת בכוונה להטיל בו נכות או מום או לגרום לו חבלה חמורה. כתוצאה מהיר, נפגע הנאשם 2 מקליע בזרועו השמאלית ובירך שמאל. לאחר זאת, נמלט הנאשם מהמקום באמצעות רכבו.

הבקשה למעצר עד תום ההליכים

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום נגד הנאשם, הוגשה בקשה להאריך את מעצרו, עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. בבקשתה טעונה העוררת, כי יש בידיה ראיותلقואורה להוכחת העבירות המוחוסות למשיב, ובכלל זאת סרטוני מצלמות אבטחה, חוות דעת מטעם מעבדת נשק; ועוד ראייה לאירועי הירוי. כמו כן, טעונה עוררת כי המעשים המוחוסים למשיב יוצרים חשש סביר כי הלה יסקן את שלום הציבור ואף מקימים חזקת מסוכנות סטטוטורית, ולפיכך קיימות עילות מעצר, מכוח סעיפים 21(א)(1)(ב)-21(א)(1)(ג)-21(א)(1)(ג) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרם), התשנ"ז-1996 (להלן: חוק המעצרם). בנוסף, טוען על ידי העוררת, כי נוכח מהות העבירות הוצאה נגד הנאשם "צוו מעצר כבר ביום האירוע 31.12.2017". עוד טוען, כי חרףניסיונות רבים לאתרו, "המשיב שהה בברירה עד ליום 25.01.2018, אז התקייב בתחנת משטרת זבולון". לפיכך, קיימים סביר לחשש כי שחרורו של הנאשם יביא לשיבוש הליכי משפט ולהתחרמקות מהליך שפיטה, חשש המגבש עילת מעצר לפי סעיף 21(א)(1) לחוק המעצרם.

ההליכים בבית משפט קמא

4. בהחלטתו, ביום 13.02.2018, ציין בית משפט קמא, כי "לאחר ששמעתי את טיעוני ב'כ הצדדים וחרף העובדה כי האישומים מוחוסים מקרים עילית ברורה, הרי שבנסיבות העניין, אני סבור כי ניתן לשקלול חלופה. לצד זאת יובהר, כי מדובר בחלווה שאמורה ליתן מענה לטיב האישום המדובר, הכלול החזקת נשק שלא באופן חוקי ושימוש בו". לצורך בוחנת חלופות מעצר אפשריות, הורה בית משפט קמא על עיריתת תסוקיר מעצר בעניינו של הנאשם, ועל קיום דין ביום 06.03.2018, לאחר קבלת התסוקיר האמור.

5. ביום 05.03.2018, הוגש לבית משפט קמא תסוקיר מעצר, במסגרת מניע שירות המבחן מלאהמלץ על עמוד 2

שחררו של המשב למעצר בתנאי איזוק אלקטרוני. במסגרת הتسקיר צין שירות המבחן, כי:

"התרשםנו מאדם כריזמטי, אשר ככל הנראה ניהל קשרים חברתיים שלוים, שלא ברור לנו עד תום טיבם... עוד בelta העמדתו הקורבנית והחד מיידית המציגה אותו באור חיובי תוך קושי לבחון את חלקו אישיותו המכשילים. התרשםנו מטשטוש ועימותות רבה שבelta בכל הנוגע לקשריו השולטים, ומוקשי בשעת לחץ ומצוקה לבחון מרחב אלטרנטיביות לפועלה. עוד התרשםנו מפער בין תפיסתו והציגו העצמי והתנהלותו בחיי ובין חומרת האישומים המיוחסים לו בפועל".

לאור האמור, הבahir שירות המבחן כי "במכלול השיקולים, לא ניתן יהיה לשלוול קיומה של רמת סיכון במידה ושוחרר [המשב] לחופה עם פיקוח אנוושי. בנוסף, לא ניתן על פי המידע שהציג בפניו לבחון יכולתו לעמוד בפני גבולות שיוצבו בפניו". בהמשך, נאמר בתסקיר המעצר כי המפקחים המוצעים הם "אנשים בעלי תפיסת עולם נורמטיבית ותקינה, אשר מבינים את הנדרש מהם ויכולים לשמש דמויות סמכות ממשניות עבור הנאשם [המשב]". לאחר זאת, נמסר בתסקיר כי:

"בבאונו לשקל שחררו של הנאשם אנו לוקחים בחשבון את היעדר מעורבותו הקודמת בפלילים ואת יכולותיו התפקידיות, את התרשומותנו כי שהייתו במעצר מהווה גורם מרתייע ביותר וחוויה קשה עבورو. מאייד לוקחים בחשבון את הפער בין התנהלוותו בחיי ובין חומרת האישומים המיוחסים לו, את העמידות וחוסר הבראות באשר לקיומם של קשרים חברתיים עבריניים ואת הקושי הקיים במקרה זה לאמוד את רמת הסיכון הקיימת במידה ושוחרר וכן את הסיכון הקיים עבورو".

על יסוד האמור, ולאור ההערכה כי לא ניתן לשלוול קיומו של סיכון כלשהו מצדיו של המשב, וחurf התרשומות החביבת מחלופת המעצר המוצעת, לא בא שירות המבחן בהמלצת לשחרר את המשב למעצר בתנאי איזוק אלקטרוני.

6. לאחר שנשמעו טיעוני הצדדים בקשר לנושא המעצר,קבע בית משפט קמא, בהחלטתו מיום 25.03.2018, כי "חרף חומרת המעשים, מסוכנותם והעובדה כי הם מקימים עילת מעצר סטטוטורית, ניתן במקרה זה להסתפק בחופה הולמת. נתתי דעתך להמלצת שירות המבחן, אולם אני סבור כי במקרהתיק הריאות התמונה העובדתית היא צזו התומכת בקיומה של חופה מעצר". בית המשפט קמא הבahir, כי לא נעלמה מעינוי העובדה כי הנאשם הסגיר את עצמו למשטרה כחודש ימים לאחר האירוע, אך הוסיף כי "לענין זה יש קשר לרמת האימים כלפיו, וכעת שהוא מעורב الاخبار צפוי להיות מורחק מהאיזור, אני סבור כי במעט הפיקוח הקיים, לרבות איזוק אלקטרוני, יהיה די". לאור זאת, נקבע כי הנאשם יוחרר ממעצר, בתנאים מגבלים הכללים מעצר בית בפיקוח אלקטרוני.

הערר

7. בערר שלפני, טענת העוררת כי שגה בית משפט קמא עת הורה על מעצרו של הנאשם בפיקוח אלקטרוני, חרף חומרת העבירות המיוחסות לו, אשר מקומות חזקת מסוכנות, לפי סעיף 21(1)(ג) לחוק המעצרים; ועל אף התמונה העולה מתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו של הנאשם, ובכלל זה המלצה הסופית. לטענת העוררת, מסוכנותו של הנאשם אף מתחזקת נוכח הסכוסר הפעיל הקיים בין לבני הנאשם 2, אשר מעמיד בסכנה את שני הנאיםים ואת הסובבים אותם. זאת, בפרט לאור העובדה כי הנشك בו עשה הנאשם שימוש במהלך האירוע, טרם נטאפס

וקים חשש כי המשפט יעשה בו שימוש נוסף. העוררת הוסיפה וטענה, כי בית המשפט קמא לא נימק את החלטתו לסתות מהמלצת שירות המבחן, לפיה אין לשחרר את המשפט לחlopota מעוצר. בכך יש להויסף, כנטען בערר, את החשש המובנה מפני שיבוש הליכי המשפט על ידי המשפט, כתוצאה האקדח והימלטוו של המשפט מן הדיון. לשיטת העוררת, "הימלטוו של המשפט לאחר האירוע, מכיון שהוא חשש ממשי להמשך הימלטוו מן הדיון אם ישוחרר ממטען אחורי סוגר וברית; וכי שתיקתו והיעדר שיתוף הפעולה המוחלט מצידו, מונעים מרשות אכיפת החוק לפענה את הרקע לאירוע, ומקרים חשש ממשי לשיבוש הליכי משפט על ידו". על יסוד האמור, גורסת העוררת כי יש לקבל את הערר, ולהורות על המשך מעצרו של המשפט בבית המשפט.

יצוין, כי במסגרת הדיון שנערך לפני, ביקשה העוררת להציג מידע מודיעיני לגבי המשפט שלא הונח בפני בית משפט קמא, אולם נוכח התנגדות ב"כ המשפט, הבקשה נדחתה.

תגבורת המשפט

8. בדיון שנערך בפניי היום, 27.03.2018, טען המשפט, באמצעות בא כוחו, עו"ד תומר נוה, כי אין מקום להתערב בהחלטתו של בית משפט קמא, אשר "דחה את הדיון פעמיים כדי להתרשם מהתיק וכדי לבוא ולתת תמורה מלאה". לשיטתו של עו"ד נוה, תסaurus המעצר אינו שלילי כפי שטוענת העוררת, ומדובר בתסaurus חיובי בעיקרו, למעט התרשמותו של שירות המבחן כי ישנה עמידות בדבר קיומם של "קשרים חברתיים עבריים", בעניינו של המשפט. בהמשך, ציין עו"ד נוה, כי העובדה שהמשפט שמר על זכות השתייה בחקיותיו במשטרת, נועוצה בכך שהוא ומשפחתו, לרבות אחיו שברכבו הונח מתען חבלה, נמצאים בסכנה, וזאת לנוכח קיומו של סוכן פועל עם הנאשם 2. במהלך הדיון, נשאל ב"כ המשפט האם אינו סבור כי דזוקא שחרورو של המשפט לחlopota המוצעת תעמיד אותו בסכנה מוחשית, לנוכח העובדה כי הוא ומשפחתו מאויימים, ועל כך השיב עו"ד נוה בשיללה. עו"ד נוה טען, בהקשר זה, כי "היום אני צריך לשמור עליו גם המערכת, והחלטת בית המשפט קמא ראה ומעוגנת בכל הפרמטרים. יש מצלמות אבטחה". בהמשך, טען עו"ד נוה כי, הלאה למעשה, המשפט לא נמלט מאיימת הדיון, אלא שבתקופה אשר קדמה להסגרת המשפט, הוא עצמו קיים מגעים עם קציני המודיעין במשטרת על מנת להבטיח את בטחונו של המשפט לאחר הסגרתו, ולבסוף הובא המשפט על ידו, באופן אישי, לתחנת משטרת זבולון. עו"ד נוה הוסיף וטען, כי המשפט הינו אדם נורמטיבי, ללא עבר פלילי, ולפיכך אין חשש כי הוא יפר את התנאים שנקבעו על ידי בית משפט קמא.

דיון והכרעה

9. לאחר שבחןתי את החומר שהונח לפני, והאזנתי בקשר רב לטיעוני הצדדים בדיון שהתקיים היום, הגעתו למסקנה כי דיון הערר להידחות.

מצות המשפט היא, כי על בית המשפט להידרש לשאלת, **כלום ניתן להשג את מטרת המעצר,** "בדרכ של שחרור בערובה ותנאי שחרור שפגיעתם בחירותו של הנאשם פחותה" (סעיף 21(ב)(1) לחוק המעצרים). **עוד יש להזכיר את ההלכה, לפיו היתכנותה של חlopota מעוצר נעשית בדרך של בחינה דו שלביות. תחילה, יש לבחון האם מתקיימת חlopota מעוצר העשויה, ברמה העקרונית, לאין את מסוכנותו של הנאשם. אם התשובה לכך היא שלילית, מסתים הדיון בנושא חlopota המעוצר. ככל שההתשובה לשאלת האמור היא חיובית, על בית המשפט לבחון את מידת התאמתן של חlopota מעוצר קונקרטיות, בנסיבות העניין שלפניו (בש"פ 7829/16)**

(דעדוש נ' מדינת ישראל (31.10.2016) 5760/15 דעיס נ' מדינת ישראל (3.9.2015); בש"פ 5109/15 ביטון נ' מדינת ישראל (30.7.2015) 30). טיב חלופת המעוצר נגזרת, בין השאר, מוצמתן של הריאות לכואורה להוכחת אשמהו של הנאשם, וכן ממומה וועצמתה של עילת המעוצר העומדת נגדו (בש"פ 726/16 אלחיך נ' מדינת ישראל (23.2.2016) 6722/15 ניגם נ' מדינת ישראל (26.10.2015); בש"פ 6573/13 מדינת ישראל נ' אביתר (10.10.2013)).

ובחרה לעניינו. למשיב מიוחסת עבירה המקינה חזקת מסוכנות סטטוטורית, לפי סעיף 21(א)(1)(ג)(4) לחוק המעצרים. יחד עם זאת, בנסיבות מסוימות, חלופת מעוצר ובכלל זה מעוצר בפיקוח אלקטרוני עשויה לאין או להפיג את מסוכנותו של הנאשם, גם אם מדובר בעבירות אלימות חמורות, אף בעבירות רצח (ראו, למשל, בש"פ 6293/12 ימר נ' מדינת ישראל (13.09.2012); ובש"פ 4054/13 פטר נ' מדינת ישראל (17.06.2013)). סבירני, כי כזה הוא גם המקרה שלפניי, ולטעמי קיימים נימוקים מיהדים התומכים בהחלטתו של בית משפט קמא, להורות על מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני, כאמור בסעיף 22ב(ב) לחוק המעצרים.

עיוון בתסaurus המעוצר שהוגש בעניינו של המשיב, מלמד כי הוא מכל, בעיקרו, נתונים חיוביים, המשליכים על שאלת מסוכנותו של המשיב, ובכלל זה, השפעתו המרתיעה של ההליך הפלילי עלי; מחויבותו הגבוה לבני משפחתו; היעדר מוחלט של מקרים אלימים קודמים; והתרשםות חיובית של שירות המבחן מן המפקחים המוצעים. במהלך הדיון, הציג ב"כ המשיב הקללות של שירות טלפון שהופנו אל המשיב על ידי קציני מודיעין מטהרטים, בסמוך למועד האירוע, המזהירים אותו מפני סכנה לחייו, ובנסיבות אלה ברוי כי אין מדובר בנסיבות שתוכננו מבועד מועד על ידי המשיב. יצוין, כי המלצהו של שירות המבחן שלא לשחרר את המשיב לחלופת מעוצר, מקורה בקושי לאמוד את רמת הסיכון הנש��פת הימנו והצפואה לו, במידה שישחרר מהמעוצר. נראה, כי המלצה זו נעוצה בעיקרה בשתיותו של המשיב בחקרותיו; והיא נשענת על ההנחה כי קשייו החברתיים של המשיב עם גורמים עבריניים לא הובילו עד תום. ב"כ המשיב הסביר כי התנהלותו של המשיב, בהקשר זה, נובעת מחשו להפليل את הנאשם 2, בשל העובדה כי המשיב ומשפחתו נתונים לאיוםים קשים. דומה בעיני, כי אין לשלול הסברו זה של עוז נוה לחוסר שיתוף הפעולה מצדיו של המשיב עם גורמי החוקה, והנני מתבקש, בשלב דיןוני זה, לזקוף לחובתו של המשיב את העובדה כי הוא בחר בזכות השתקה ולא נתן הסבר של ממש לגבי הנסיבות שהובילו לביצוע העבירה.

לאור האמור, לא מצאת כי יש מקום להתערב בהחלטתו של בית המשפט המחויז, שהורה על שחררו של המשיב למעוצר בתנאיஇזוק אלקטרוני. סבירני, כי במקרה דנן מתקיימות נסיבות יהודיות, כמפורט לעיל, וסבירני כי ניתן להשג את מטרת המעוצר בחלופה שפוגעתה בחירותו של המשיב תהיה פחותה. בדומה לבית משפט קמא, אף אני סבור כי לא ניתן להתעלם במקרה זה, מהתמונה העובדתית הכוללת, אשר תומכת בהיתכנותה של חלופת המעוצר.

לסיכום, ולאחר בוחנת המכול, הגיעתי לידי מסקנה כי, באיזו בין השאייה להקטין, ככל האפשר, את הפגיעה בחירותו של המשיב, אל מול צורכי ההגנה על שלום הציבור וביטחונו, ניתן להסתפק במעוצר בתנאיஇזוק אלקטרוני ולפיכך אין מקום להתערבות בהחלטתו של בית משפט קמא.

10. סוף דבר, העරר נדחה, והחלטתי בדבר המשך מעצרו של המשיב עד להחלטה אחרת, מتبטלת בזאת.

המשיב ישוחרר למעוצר בתנאי פיקוח אלקטרוני, בהתאם לאמור בהחלטתו של בית המשפט המחויז, מיום

25.03.2018. לモטָר הָוָא לְצִיּוֹן, כִּי הַעֲבָרָתָו שֶׁל הַמִּשְׁבֵּט לְמַשְׁטֵּר שֶׁל מַעַצֵּר בַּתְנָאי פִּיקּוֹחַ אֱלָקְטְּרוֹנוֹן תַּיעֲשֶׂה רַק לְאַחֲרָה
הַשְׁלָמָתָם שֶׁל כָּל הַתְנָאים שַׁהוֹשְׁתָו עַלְיוֹ וְעַל הַמְפֻקְחִים, בְּמַסְגָּרָת הַחְלָתָה הָאוֹרָה.

נִתְנָה הַיּוֹם, יְיָ אַבְנִיסְן הַתְשִׁעְעִינָה (27.3.2018).

שׁוֹפֵט